

„leginkább mérvadó körökben az Ausztriával való viszonyunk felől uralgó tájékoztat-lanságot és tévedéseket eloszlassa“. Nem sok szerénységre valló nyilatkozatokat tett amerikai utjáról és büszke örömmel hangsúlyozta, hogy sok-sok sötét koponyát sikerült fölvilágosítani. Örömeinkre esett ez a vállalkozás. De ha e fölvilágosító ekszpeditió és e sok előadás után maga az Unio elnöke ilyen sötét tájékoztatlanságban maradt közjogi viszonyunk felől, — akkor, bocsánatot kérünk, Apponyi mégse bizonyult arra alkalmasnak, hogy a magyar közjog egyetemi tanára legyen.

Szeged mérlege.

— A zárószámadás fölöslege. —

(Saját tudósítónktól.) A pénzügyi bizottság szombaton délután tárgyalta le a zárószám-adást, amelynek egyes tételeit a *Délmagyarország* már ismertette. A zárószámadásból meggyőződhetik a város polgársága arról, hogy a Szeged ügyeit intézők nagyon jól gazdálkodtak, mert eltekintve attól, hogy a város vagyona százazrekkel szaporodott az elmúlt esztendőben, a zárószámadási fölösleg is olyan nagy, hogy hatvanezer koronát új számlára írhattak át, százezer koronát fordíthatnak az 1914 évi kiállítás céljaira, majdnem kilencvenezer koronát a Gizella-tér és Vadkerti-ut rendezésére, tizenkétezer koronát pedig a törzsvagyonnak visszatéríthetnek.

Pedig a viszonyok nem voltak valami kedvezőek. Az *eksz-leksz* miatt közel kétszáz-ezer korona pótdótot írtak le, a kiadási tételek sok helyen az előirányzatnál sokkal magasabbak voltak, ámde a helyes és célszerű gazdálkodás folytán óriási emelkedést mutatott a bevétel minden tétele. Balogh Károly pénzügyi tanácsosé elsősorban az érdem és az elismerés ezért a kedvező eredményért, mert az ő gazdasági és pénzügyi politikája tette lehetővé, hogy a város 1910 évi gazdálkodásának a mérlegét ilyen alakban tárgyalhatta a pénzügyi bizottság.

Az ülésen Lázár György dr, polgármester elnökölt, a jegyzőkönyvet Bárkányi Zoltán dr vezette. Rajtuk kívül Balogh Károly tanácsos, Bokor Pál polgármesterhelyettes előadó, Fajka János főszámvevő, Taschler Endre főjegyző, Wimmer Fülöp, Obláth Lipót, Kiss Arnold, Désy Béla, Weiner Miksa voltak jelen az ülésen.

Balogh Károly ismertette a zárószámadás egyes tételeit, amelyeket más részben ismertettünk. A bizottság a tanácsos jelentését és előterjesztéseit egyhangulag magáévá tette.

A jelentésből kitűnik, hogy az 1910. évi zárószámadás eredménye összesen 9,446.997,25 korona bevételt és 9,387.829,70 korona kiadást tüntet föl, a felesleg tehát itt 59.167,55 korona. Ezt az összeget ennek az évnél a számlájára viszik át.

Az aktívák, a város követelése az 1909. évi 9,965.985 koronával szemben 816.502,05 koronával 10,782.487,05 koronára szaporodtak, a passzívák pedig 910.716,53 koronával az 1909. évi 17,126.922,24 koronáról 18,037.638,77 koronára szaporodtak.

Az 1910. évre 4,920.381,50 korona rendes kiadást irányoztak elő. Póthitelt három ízben 154.853 korona erejéig vettek igénybe. Rendes kiadás tehát 5,075.234,50 korona volt, rendes bevétel 5,517.961,41 korona, amiből különféle cimeken leírtak 204.228,10 koronát. Bevétel marad tehát 5,313.733,31 korona, ami 238.499,81 koronával haladja meg a kiadásokat. Ennyivel volt tehát több jövedelme a városnak az előirányzatnál. Kiadás 196.764,15 koronával volt kevesebb az előirányzatnál, ennek az az oka, hogy több városi munkát nem hajtottak végre és így a vállalkozók nem kapták meg a pénzüket. Ezt a pénzt persze nem jövedelemnek számolja el a jelentés, hanem azt jövedelmzőleg helyezte el a város.

Az 59.167,55 korona pénztári maradványon fölül gyümölcsözőleg elhelyeztek 155.461 koronát, az 1909. évi költségvetésben fölvev, de ki nem fizetett munkás részére 14.728 koronát, kölcsönök törlesztésére fordítottak 315.790 koronát, a befolyó jövedelmekből megtérítettek költségekben 193.596,82 koronát.

Községi pótdótdoban bevétel gyanánt ki volt tüntetve 958.051,08 korona, az *eksz-leksz* miatt

leírtak 182.696 koronát a bevétel ennél a tétel-nél azonban 30.000 koronával haladja meg mégis az előirányzatot.

A jövedelemtöbbletből a pénztár 198.882 koronát előlegezett különböző célokra. Ez persze visszatérül és végeredményben ez az összeg a fölösleg.

Ebből az összegből tizenkétezer koronát a nyugdíjalap részére, a törzsvagyonhoz való visszatérítésre százezer koronát az 1914. évi kiállítás költségeire, 86,882 koronát pedig a Gizella-tér és Vadkerti-ut rendezésére javasol fordítani az előadó.

Míthogy azonban a Gizella-tér és a Vadkerti-ut rendezése összesen 121.000 koronába kerül, a hiányzó 35.000 koronát olyképen kívánja fedezni a tanácsos, hogy ezt az összeget kölcsönveszik a kiállításra fordítandó összegből, amelyet majd a fölveendő végleges kölcsönből egészítenek ki.

A zárószámadás azt igazolja, hogy az előiránnyal szemben nagy emelkedések mutatkoznak a bevételnél és a jövedelemnél.

Az emelkedés a következő tételnél tűnik föl különösen: Haszonvételi jogokban 126.000 korona az emelkedés, a vágóhid és gőzfürdő jövedelme 60.000 koronával emelkedett, a követetvámnál 39.000 koronával több a bevétel, az erdők jövedelme 16.000 koronával nagyobb, a vegyes bevételek tétele 72.000 koronával több.

Érdekes megnézni a város vagyonmérlegét. A zárószámadás szerint a városnak az 1909. év végén 47,861.897,63 korona volt a tiszta vagyona, az 1910. év végén a tiszta vagyon pedig 48.239,060,45 korona.

Igy tehát a vagyon egy év alatt 377.162,82 koronával emelkedett. Ez a tétel nem helyes. Szeged vagyona sokkal több, mint azt a zárószámadás feltünteti. Nincs beszámítva a vagyonba a sok aszfaltozás és egyéb beruházás és a város 70.000 hold birtokát az adó alapján csak 7,000.000 koronára becsülik. Ez a becslés hibás, mert ma már nem száz nem ezer koronát ér egy hold föld és így a 7,000.000 helyett 70,000.000 koronát kellene fölvenni a vagyonmérlegbe, e szerint tehát a város vagyona hatvanhárommillióval több, mint azt a vagyonmérleg feltünteti.

A férj: Mert most végre megérkezett az ideje. Most már komoly, tekintélyes ember vagyok és nem tűrhetek meg ilyen foltot a házaseletemen! Maholnap képviselő leszek és akkor kiirhatták volna az ellenzéki újságok, hogy...

Az asszony: És ha kiírták volna?

A férj: Neked, tudom, ez is hízelt volna. Te boldog voltál, hogy az egész világ azt hitte, hogy házibarátod van! Érdekes, pikáns asszonynak tartottak. Ennek most vége. Értem, hogy neheztelsz rám ezért.

Az asszony: Valld meg, hogy szemtelen és önző ember vagy. A legjobb barátodat, aki tíz év óta egyebet sem tesz, mint hogy a szekeredet tolja, pellengérre állítod a világ előtt!

A férj: Ha valaki ezt hallaná, még azt hinné, hogy szereted!

Az asszony: Hát, igenis... szeretem! Sokkal jobban szeretem őt, mint téged! Mert önzetlenül, tisztán szerelmes belém.

A férj: Már megint kezdod a régi dalt!

Az asszony: A régi igazságot, amit te nem akarsz átlátni!

A férj: Te csak mindig kimutatod a fogad fehéret.

Az asszony: Utálatos vagy!

A férj: Csak olyan vagyok, amilyet megérdemelsz.

Az asszony: Aljas, haszontalan, lelketlen, goromba paraszt!

A férj: Te... vigyázz a nyelvedre!

Marcell (főindultán magában): Nem... nem tudom tovább nézni... Megint be kell avatkoznom...

Az asszony: Már régen nem veszekedtünk így!

A férj: Én már azt hittem, hogy egészen megváltoztál.

Az asszony: Nem én változtam meg, csak te vagy a régi goromba fráter!

Marcell: (ellágyulva): Gyerekek, ne veszekedjete!

Az asszony: Ő veszekszik.

A férj: Mindennek én vagyok az oka! Mindent csak rám kennek.

Marcell: Nem... nem te vagy az oka... én vagyok mindennek az oka... Ha én szóba nem hozom azt a dolgot, most békén megférnétek egymás mellett... Lássátok át, hogy miattam veszekedtek... és voltaképpen szeretitek egymást...

Az asszony: Mindig ő kezd!

A férj: De ha mindig fölizzatsz!

Marcell: Gyerekek, hallgassatok reám... Én megfogadtam, hogy többé nem avatkozom a ti dolgaitokba. El akartam menni tőletek. De érzem, hogy nem bírok. Tíz év óta megszoktam, hogy én állítsam helyre köztetek a békét... (A férjhez.) És te hálátlan barát... tudd meg, hogy azok után is, amiket ellenem elkövettél... még most is ragaszkodom hozzád.

A férj (megindultán): Bocsáss meg, Marcell, nem akartam...

Marcell: Tudom, hogy nem akartad... A hiuságod, a boldogságod vitt csak rá... És a feleséged is meg fogja ezt neked bocsátani, mert ép oly jó ismer téged, mint én.

Az asszony: Engem csak az bosszant, hogy a férjem magát megbántotta... Ha maga

megbocsát neki, akkor nincs más hátra, mint hogy én is megbocsássak neki.

Marcell: Gyorsan öleljétek meg egymást és aztán hallgassatok ide. Tíz év óta sokat elmélkedtem azon, amit most mondani akarok. Minden házasság szerencsétlen, ha megszokássá válik. Vagy az asszonynak kell kikapósnak lennie, vagy a férjnek feltételesen természetűnek, hogy egy házasságnak mindig meglegyen a maga ingere. A ti háztartástok levesében én voltam az a fűszer, amely nélkül az egész nem ér semmit. Önzetlenül, ideálisan viseltem a házibarát szerepét. Viselni akarom ezentúl is.

Az asszony (megöleli és megcsókolja Marcellt).

Marcell (a férjhez): De neked, régi barátom, egy jó tanácsot akarok adni. Ne nyulj hozzám!! Én vagyok a te házaseletemnek a tartó oszlopa. Amíg én a lábamon állok, addig te is boldog leszel. Amint én eldülök, magam alá temetlek téged is... Tudod-e, mi az a kariatid?

A férj: Ugy... körülbelül... Azt hiszem, az apám kastélyának kapujában is állt olyan.

Marcell: Olyan köember, aki a kaput tartja a vállán. Én is ilyen kariatid vagyok. Hűséges, jó, megbízható barát, aki századokig is elhordja a mindennapi élet terhét. Csak egyetlen hiuságom van, hogy a járókelők megbámulják az izmait, a tértias erőmet, a rendületlenségemet. De, barátom, ha te megmondod az embereknek, hogy a te házad kariatidja közönséges homokkőből való imitáció... vigyázz, akkor meg fogják támadni a házadat... a boldogságodat!